

ZABRANA OBJAVLJIVANJA DO: 29. rujna 2023. u 6:00 (SEV)

Djeca izbjegla iz Ukrajine suočavaju se s izazovima pri ostvarivanju svojih prava u EU-u

Razmjer raseljavanja koji je posljedica ruske agresije na Ukrajinu izuzetno je velik. Od 4 milijuna raseljenih osoba koje primaju privremenu zaštitu u Europskoj uniji, 1,3 milijuna su djeca. U najnovijem biltenu o Ukrajini Agencije EU-a za temeljna prava (FRA) istražuju se utjecaj rata na temeljna prava te djece, praktični izazovi s kojima se ona suočavaju i mogući daljnji koraci koji su u njihovu najboljem interesu. U njemu se navode konkretni slučajevi u kojima potrebe djece nisu zadovoljene, a njihova prava nisu u potpunosti ispoštovana, zaštićena ili ispunjena.

U trećem FRA-inom biltenu o [ruskoj agresiji na Ukrajinu](#) razmatra se kako najbolje zaštititi temeljna prava djece u EU-u koja su izbjegla od rata u Ukrajini. U njemu se navode i koraci koje su neke zemlje poduzele.

Također se ističu različita područja u kojima postoji zabrinutost, kao što je evidentiranje djece, njihov pristup obrazovanju i skrb o njihovu psihičkom zdravlju, kao i stanje djece evakuirane iz ukrajinskih institucija.

[Direktiva EU-a o privremenoj zaštiti](#) daje pravo svim osobama koje su iz Ukrajine izbjegle u EU da se ovdje nastane i integriraju. Direktiva sadrži posebne odredbe za zaštitu djece, kao što je pružanje medicinske ili druge potrebne pomoći djeci bez pratnje ili pravo na obrazovanje pod istim uvjetima koje ostvaruju ostala djeca u toj državi.

Kako bi se bolje zaštitilo djecu, u biltenu se utvrđuju ključna područja koja treba riješiti:

- **Nastavak obrazovanja** – rat je poremetio redovito obrazovanje mnoge djece te postoji rizik da će još više zaostati u školovanju. Osim toga, mnogim je školama teško uključiti dodatne učenike iz Ukrajine u nastavu, no intenzivnim tečajevima jezika nastoji se olakšati njihovu integraciju u lokalne škole.
- **Pružanje zdravstvene skrbi i savjetovanja** – mnoga su djeca traumatizirana ratom. Pružaju im se zdravstvena i socijalna skrb, ali dostupne usluge nisu jednake u svim državama članicama, posebno u onima u kojima su nacionalni sustavi već u poteškoćama. Nepoznavanje jezika i manjak podrške za psihičko zdravlje predstavljaju dodatne probleme.
- **Zaštita djece bez pratnje i djece odvojene od obitelji** – neke države članice osnovale su specijalizirane timove za bolju podršku ukrajinskoj djeci bez pratnje. Ukrajinska veleposlanstva podržala su priznavanje dokumenata o skrbištvu ukrajinske djece. Međutim, [i dalje postoje izazovi u pogledu zakonskog skrbištva za djecu bez pratnje koja traže azil](#).
- **Promicanje deinstitucionalizacije djece** – djeca koja su evakuirana iz ukrajinskih institucija često su bila smještena u velikim ili neadekvatnim objektima. EU bi trebao nastaviti promicati individualiziranu skrb za djecu u zajednici. Tijela za zaštitu djece trebala bi pomoći u zaštiti te djece.
- **Podrška djeci s invaliditetom** – zbog problema u postupku prihvaćanja ukrajinskih dokumenata o invaliditetu ograničena je podrška koju djeca s

invaliditetom primaju. Neke države članice razvile su i ciljane programe podrške. Države članice moraju obratiti posebnu pozornost na ispunjavanje posebnih potreba djece u pogledu pristupa, uključenosti i dodatne podrške.

- **Registracija djece** – u nekim državama članicama nedostaju sveobuhvatni podatci o broju ukrajinske djece u njihovoj zemlji. Nadležna tijela djecu registriraju na različite načine, što otežava nastojanja da se razvije učinkovita i ciljana podrška.

Kako se nastavljaju rasprave o budućnosti Ukrajine, EU i njegove države članice trebali bi obratiti posebnu pozornost na potrebe djece i zaštitu njihovih temeljnih prava i dobrobiti, što je u njihovu najboljem interesu.

Citat direktora FRA-e Michaela O’Flahertyja:

„Mnoga od te djece žive u kontinuiranoj nesigurnosti. U svojim kratkim životima svjedočili su globalnoj pandemiji, agresivnoj invaziji na svoju domovinu i morali otići u drugu zemlju. Razdvojeni su od članova obitelji, moraju naučiti novi jezik, razumjeti novu kulturu i steći nove prijatelje, a pritom ne znaju koliko će dugo trajati ovo nesigurno poglavlje njihova života. Put naprijed mora se temeljiti na postojećem pravu EU-a i međunarodnom pravu, koja nas sve obvezuju.

Za više informacija obratite se na: media@fra.europa.eu /Tel.: +43 1 580 30 653